

РЕПУБЛИКА СРБИЈА
ВИШИ СУД У БЕОГРАДУ
ОДЕЉЕЊЕ ЗА РАТНЕ ЗЛОЧИНЕ
Посл.бр. К-По₂ 46/2010

ТРАНСКРИПТ АУДИО ЗАПИСА

Са главног претреса од 01.12.2010. године

КОНСТАТУЈЕ СЕ да су приступили:

- **Заменик тужиоца за ратне злочине Душан Кнежевић,**
- **оптужени Будисављевић Чеда,**
- **оптужени Малиновић Мирко,**
- **оптужени Богуновић Милан,**
- **оптужени Груичић Богдан.**

Присутни су и браниоци оптужених:

- **адвокат Милан Лукић,**
- **адвокат Ђорђе Дозет,**
- **адвокат Горан Ђорђевић,**
- **адвокат Милан Елек.**

Није приступио бранилац адвокат Страхиња Давидов.

Присутни су и судски вештаци др Милојко Влашки и др Верица Дедић.

Присутан је и сведок-оштећени Грбац Ивица.

ПРЕДСЕДНИК ВЕЋА: Ту су, ја сам обавештена из Службе да су сви присутни. Добро. Да ли сте сагласни да одржимо главни претрес?

Суд доноси

Р Е Ш Е Њ Е

Да се главни пререс ОДРЖИ.

ПРЕДСЕДНИК ВЕЋА: Изволите.

АДВ. ЂОРЂЕ ДОЗЕТ: Судија, ја имам главни претрес у 12,30 часова у Палати, а дошли смо до завршних речи, дакле, ја ћу морати отићи негде 11,15 – 11,20 часова.

ПРЕДСЕДНИК ВЕЋА: Можда ћемо и завршити. Нема проблема.

НАСТАВАК ДОКАЗНОГ ПОСТУПКА

ПРЕДСЕДНИК ВЕЋА: Хоћете ли молим вас да позовете оштећеног Грбац Ивицу.

Вештак Алемпијевић се јавио, не може да дође данас, али ће доћи сутра. Дobar дан господине Грбац.

СВЕДОК-ОШТЕЋЕНИ ИВИЦА ГРБАЦ

СВЕДОК ОШТ.ИВИЦА ГРБАЦ: Дobar дан.

ПРЕДСЕДНИК ВЕЋА: Најпре ћу узети Ваше личне податке. Хоћете ли рећи Ваше пуно име и презиме.

СВЕДОК ОШТ.ИВИЦА ГРБАЦ: Грбац Ивица.

ПРЕДСЕДНИК ВЕЋА: Које године сте рођени?

СВЕДОК ОШТ.ИВИЦА ГРБАЦ: 1978. године.

ПРЕДСЕДНИК ВЕЋА: Где сте рођени?

СВЕДОК ОШТ.ИВИЦА ГРБАЦ: У Чанку.

ПРЕДСЕДНИК ВЕЋА: Где је Ваше пребивалиште?

СВЕДОК ОШТ.ИВИЦА ГРБАЦ: Госпић.

ПРЕДСЕДНИК ВЕЋА: Адреса?

СВЕДОК ОШТ.ИВИЦА ГРБАЦ: Краља Томислава бб, по новим изменама дошло је Давида Старчевића 13.

ПРЕДСЕДНИК ВЕЋА: Шта сте по занимању?

СВЕДОК ОШТ.ИВИЦА ГРБАЦ: Дипломирани инжењер електро-технике.

ПРЕДСЕДНИК ВЕЋА: Да ли познајете оптужене Будисављевић Чеду, Малиновић Мирка, Богуновић Милана, Груичић Богдана?

СВЕДОК ОШТ.ИВИЦА ГРБАЦ: Особно не познајем, осим кроз приче.

Сведок-оштећени упозорен, опоменут, изјави:

ПРЕДСЕДНИК ВЕЋА: Ви сте позвани као сведок-оштећени. Као сведок дужни сте да говорите истину. Давање лажног исказа је кривично дело. Нисте дужни да одговарате на питања уколико би одговорима себе или неког Вашег блиског сродника изложили тешкој срамоти, знатној материјалној штети или пак кривичном гоњењу. Да ли Вам је то јасно?

СВЕДОК ОШТ.ИВИЦА ГРБАЦ: Јасно.

ПРЕДСЕДНИК ВЕЋА: Ја бих Вас замолила да прочитате текст заклетве наглас.

СВЕДОК ОШТ.ИВИЦА ГРБАЦ: Заклињем се да ћу о свему што пред судом будем питан говорити само истину и да ништа од онога што ми је познато нећу прећутати.

ПРЕДСЕДНИК ВЕЋА: Хвала. Господине Грбац, Ви знате зашто сте позвани, је ли тако?

СВЕДОК ОШТ.ИВИЦА ГРБАЦ: Да.

ПРЕДСЕДНИК ВЕЋА: Значи, ја бих Вас молила да испричате ко је страдао од Ваше породице, да ли имате сазнања кад је страдала конкретно интересује нас Луција?

СВЕДОК ОШТ.ИВИЦА ГРБАЦ: Од најуже обитељи осам чланова је погинуло током домовинског рата. Од најближих је погинуо отац, што се тиче, значи обитељи Ракић, то је тетка, то је сестра од тате, била је удата за Ману Ракића, био је православне вере је био, значи живели су једно десетак километара од Госпића, значи у правцу Бунића преко Личког Осика, живели су значи на селу, од пољопривреде су искључиво живели, поприлично су значи имали имање. Значи, немам, особно, значи нисам ништа видио, значи нисам ништа видио, сазнања особно немам, осим, значи то што сам рекао на почетку, све искључиво знам кроз приче. Значи, кроз приче да је Чедо Будисављевић са скупином, значи својом скупином извео Ману из куће и одвео на Лички Осик, на како су они тада називали, значи извели га на прислушкивање зашто није приступио тада паравојној јединици САО Крајине, затим да би и Милана и Драгана значи исто довели на испитивање на Личком Осиду, потом да би након неког што је био притисак, значи да су, јер имали су сазнања да су на Личком Осиду у некоме затвору или у неком привременом, не знам како рећи, значи да их држе присилно, не од тада, значи од тадашње са стране САО Крајине, нису имали сазнања нико да их држе. Кад се сазнало да их они држе одвели су их у јаму Голубњачу, значи на врх Љубова, где су их убили, а прије тога занчи водили су кући код, где је тетка живела, значи Луја Ракић где је живела, њу су силовали, значи пред обитељ силовали, значи то је прича, значи не знам, значи само препричавам што сам чуо и што знам од мјештана, који су ту живели, који су преживели, трауму, значи у том насељу, засеоку погинуо један поприличан број, негде око тридесетак људи је побијено уз ову обитељ Ракић. Значи, тетка је силована, запаљена је у једној кући, значи није у својој, него у једној у близини викендице запаљеној, нађени су неки делови костију током рата, била је да се не може препознати, неком војном киселином је била поливена, тако да не остане ни кости, ни ништа, што је то после, значи што је био направљен записник тада за време рата.

Исто је, значи, према сазнању, кћер Радмила је исто силована и након тога свега, значи пред, значи сви су били кад је силована, значи сви су били на окупу, значи држали су је да сви гледају, да обитељ буде сва присутна, да

сви гледају како се силује, како се мучи Радмила и тетка Луја. Након тог су је одвели у јаму Голубњачу и бацили, значи убили и бацили у Голубњачу, али после се показало да је Милан или Драган био жив, значи бачен је жив у јаму. То је показало, значи кад се вадио искуп из јаме, да се попео на један подест, значи у тој јами се попео на један подест, покушао је изаћи ван, није успео и ту је преминуо.

ПРЕДСЕДНИК ВЕЋА: Добро, то су значи Ваша сазнања посредна?

СВЕДОК ОШТ.ИВИЦА ГРБАЦ: То је значи сазнања, али значи то је после, значи има један записник кад је тада рађена, записник је рађен, истражни судија је радио у време, значи детаљно описат, то могу предат као доказ суду.

ПРЕДСЕДНИК ВЕЋА: Добро, то ћемо погледати да ли је то што ми имамо већ у спису. Реците ми, Луција и Ваш отац су значи рођени брат и сестра?

СВЕДОК ОШТ.ИВИЦА ГРБАЦ: Да.

ПРЕДСЕДНИК ВЕЋА: Да ли имају још браће?

СВЕДОК ОШТ.ИВИЦА ГРБАЦ: Да, укупно је било 14 браће и сестара и још једна, значи тетка из Коренице Милка, исто је убијена у рату на један сличан начин.

ПРЕДСЕДНИК ВЕЋА: А рођене браће и сестара јесу ли имали?

СВЕДОК ОШТ.ИВИЦА ГРБАЦ: Да, то је рођени.

ПРЕДСЕДНИК ВЕЋА: Четрнаесторо?

СВЕДОК ОШТ.ИВИЦА ГРБАЦ: Да

ПРЕДСЕДНИК ВЕЋА: Да ли Вам нешто казује име Рендулић Петар?

СВЕДОК ОШТ.ИВИЦА ГРБАЦ: Не.

ПРЕДСЕДНИК ВЕЋА: Не. Чим Вам не казује ништа, значи није никакав сродник, је ли тако?

СВЕДОК ОШТ.ИВИЦА ГРБАЦ: Не. Рендулић Петар не.

ПРЕДСЕДНИК ВЕЋА: Да ли знате Луција са својом породицом, где је тачно живела у то време кад се све то десило?

СВЕДОК ОШТ.ИВИЦА ГРБАЦ: Она је живела, значи тај део засеок, изнад Широка Дула је насеље, а засеок је овај Ракић или Сердари, значи тај дио Ракићи, Сердари.

ПРЕДСЕДНИК ВЕЋА: А, реците ми је ли то њихова била кућа или није, да ли знате то?

СВЕДОК ОШТ.ИВИЦА ГРБАЦ: Кућа је њихова била, та, значи кућа је њихова била где су они живели њихова, али где је запаљена, није у својој кући запаљена него у једној викендици.

ПРЕДСЕДНИК ВЕЋА: А где им је кућа баш била, у Личком Осику, је ли тако?

СВЕДОК ОШТ.ИВИЦА ГРБАЦ: Не, на Личком Осику им је била викендица, значи ту су радили, кад су радили у творници, значи творница «Марко Орешковић» је била војна творница, ту су радили Милан и Драган, а једно

време је радио и Мане, значи то им је била викендица. Њима је кућа била искључиво у Широкој Кули, горе су живели, живели значи од пољопривреде искључиво. Значи, осим Милана и Драгана они су радили у творници.

ПРЕДСЕДНИК ВЕЋА: А да ли знате колико су живели ту дуго? Да ли су евентуално се пребацили из те куће у то време?

СВЕДОК ОШТ.ИВИЦА ГРБАЦ: Кућа је направљена, мислим да је једно 2-3 године пре рата да је направљена кућа на Личком Осику.

ПРЕДСЕДНИК ВЕЋА: И од тада живе све време ту?

СВЕДОК ОШТ.ИВИЦА ГРБАЦ: Не, они ту никад нису живели, значи они су живели.

ПРЕДСЕДНИК ВЕЋА: На то мислим, на ову другу кућу где су живели, од када су они живели?

СВЕДОК ОШТ.ИВИЦА ГРБАЦ: Па они су староседеоци.

ПРЕДСЕДНИК ВЕЋА: Значи тако?

СВЕДОК ОШТ.ИВИЦА ГРБАЦ: Да, староседеоци.

ПРЕДСЕДНИК ВЕЋА: Добро. Реците ми, да ли Ви имате можда сазнања колико је Ваша тетка имала година?

СВЕДОК ОШТ.ИВИЦА ГРБАЦ: Не, значи немам, немам у себе, значи не, немам.

ПРЕДСЕДНИК ВЕЋА: А да ли сте уопште добили нешто, мислим написмено, да ли су пронађени њени остаци, како је, да ли је идентификована, јер немамо ништа за Луцију.

СВЕДОК ОШТ.ИВИЦА ГРБАЦ: Нема, значи нисмо ништа од тих кости, значи тада за време рата из те неколике кости су нађене, значи траг се покушавали смо пратити траг, значи ишло се према Книну на анализу, обдукцију, већ што је требало показати, после се показало да су пребацивати неколико пута, значи од Коренице, Грачаца, вамо, тамо и на крају да су завршиле у Шибенику. Јесу ли нису, значи немамо сазнања где су кости завршиле, значи нисмо их никад нашли. Ми смо сахранили остале што смо пронашли, сахрањени, а у теткин гроб је стављена слика, нисмо кости никад нашли.

ПРЕДСЕДНИК ВЕЋА: Дакле, немате никакву ни потврду о смрти, ништа немате?

СВЕДОК ОШТ.ИВИЦА ГРБАЦ: Не, значи пријављена је суду, значи треба код нас проћи онај поступак да се води, значи осим смртног листа друго немамо ништа.

ПРЕДСЕДНИК ВЕЋА: Реците ми та кућа која је била у том засеоку, то су Подови, је ли тако, по нашим информацијама, је ли се тако зове засеок?

СВЕДОК ОШТ.ИВИЦА ГРБАЦ: Да, да, Ракићи, Сердари, сада Подови, као значи то је шире подручје, па ми је онда тешко рећи, ми смо звали Ракићи,

сад има оно значи, како ко зове, неко зове један назив, неко други, тако да онда.

ПРЕДСЕДНИК ВЕЋА: Да ли знате да нам опишете тај терен где је била та кућа, да ли је била усамљена, да ли је било комшија ту, да ли је било других кућа?

СВЕДОК ОШТ.ИВИЦА ГРБАЦ: Значи, налази се у природи, значи храстова шума, најближа кућа неких, не знам хоћу фулати пуно, мислим да нема више од 700-800 метара зрачне линије.

ПРЕДСЕДНИК ВЕЋА: А да ли је та кућа, да ли је у близини куће био бунар неки?

СВЕДОК ОШТ.ИВИЦА ГРБАЦ: Јесте.

ПРЕДСЕДНИК ВЕЋА: Био је бунар?

СВЕДОК ОШТ.ИВИЦА ГРБАЦ: Јесте.

ПРЕДСЕДНИК ВЕЋА: Добро. Да ли се Ви придружујете кривичном гоњењу, да ли ћете истаћи одштетни захтев, на који имате право?

СВЕДОК ОШТ.ИВИЦА ГРБАЦ: Свакако сам за кривично гоњење особа које су то починиле, тако да речем зверство, значи у тој обитељи, значи што показује да то није само била, како се називало тада, како су се они позивали да је то усташка обитељ, да је то усташко гњездо, значи није истина, значи тетка је била само пореклом Хрватица, тетак је значи био православне вјере, значи придружујем се, значи то је било звјерство и значи оно што имам сазнања ту је, значи по сазнању да је једна те иста скупина радила од тих 5-6 људи, значи малтретирала, значи тај засеок док је било, значи на том подручју тјеком рата док су живели Хрвати, иживљавање је било над Хрватима, кад су Хрвати истјерани или поубијани, онда је настављено иживљавање над српским становништвом. Значи, није само да је било Хрвати, што то показује на опис људи који су то исто радили, без обзира ко је то урадио.

ПРЕДСЕДНИК ВЕЋА: Добро. Да ли има питања? Изволите.

ЗАМЕНИК ТУЖИОЦА: Чини ми се, ако сам добро чуо, да сте Ви рекли да поседујете смртни лист за Луцију?

СВЕДОК ОШТ.ИВИЦА ГРБАЦ: Смртни лист, значи објаву смрти, то је значи писато, није службени документ.

ЗАМЕНИК ТУЖИОЦА: Шта значи то објава смрти?

СВЕДОК ОШТ.ИВИЦА ГРБАЦ: Па, то значи кад смо ми сахрањивали, кад је био спровод, значи онда смо ми то написали, обитељ се сложила, написала тај опис, значи позив.

ЗАМЕНИК ТУЖИОЦА: То је неко писмено ваше незванично?

СВЕДОК ОШТ.ИВИЦА ГРБАЦ: Тако је. Тако је.

ЗАМЕНИК ТУЖИОЦА: А, реците ми да ли имате сазнања у време тих догађања, значи за време рата који је тамо тада био, да ли су Мане, Милован и Драган били војно ангажовани?

СВЕДОК ОШТ.ИВИЦА ГРБАЦ: Не, не нису били војно ангажовани.

ЗАМЕНИК ТУЖИОЦА: Ни на једној, ни на другој страни?

СВЕДОК ОШТ.ИВИЦА ГРБАЦ: Не, ни на једној, ни на другој страни.

ЗАМЕНИК ТУЖИОЦА: Реците ми да ли имате сазнања да ли су они у то време били, односно пре тих ратних догађања, били у завади са ким?

СВЕДОК ОШТ.ИВИЦА ГРБАЦ: Да.

ЗАМЕНИК ТУЖИОЦА: С ким?

СВЕДОК ОШТ.ИВИЦА ГРБАЦ: Суљо. Значи Суљо му је презиме или име, значи ми смо га звали Суљо, сад како је био.

ЗАМЕНИК ТУЖИОЦА: А где је тај човек живео?

СВЕДОК ОШТ.ИВИЦА ГРБАЦ: Па то је та кућа, значи што спомињем 700-800 метара сјеверно од куће њихове.

ЗАМЕНИК ТУЖИОЦА: А реците ми због чега је постојала та завада да ли знате?

СВЕДОК ОШТ.ИВИЦА ГРБАЦ: Па, значи ја сам имао 12 година кад је рат почео, а колико се сјећам приче, мислим да је увијек око тога оно, значи око земље, око таквог значи стила, око сеоске оне.

ЗАМЕНИК ТУЖИОЦА: А реците ми да ли имате сазнања да је можда било неких физичких повреда које је неко нанео некоме или конкретно неко од Манових синова или ујиних, сину од Сулејмана?

СВЕДОК ОШТ.ИВИЦА ГРБАЦ: Значи, свађа је било, тада је било у госпићкој полицији пријављено, значи било је, али за физичке не сећам се да је било физичког.

ЗАМЕНИК ТУЖИОЦА: Да је било повређених у том, у томе?

СВЕДОК ОШТ.ИВИЦА ГРБАЦ: Не сећам се, не знам.

ЗАМЕНИК ТУЖИОЦА: Немам више питања.

ПРЕДСЕДНИК ВЕЋА: Добро, хвала. Да ли има још питања? Нема. Изволите.

АДВ. МИЛАН ЛУКИЋ: Да ли је неко од Луцијине браће у том рату 1991. године био у хрватским снагама?

СВЕДОК ОШТ.ИВИЦА ГРБАЦ: Не.

АДВ. МИЛАН ЛУКИЋ: Не, сигурни сте?

СВЕДОК ОШТ.ИВИЦА ГРБАЦ: Сигуран сто посто.

АДВ. МИЛАН ЛУКИЋ: Рекли сте да сте, ово што сте данас рекли на суду, сазнали из прича?

СВЕДОК ОШТ.ИВИЦА ГРБАЦ: Тако је.

АДВ. МИЛАН ЛУКИЋ: Кад, после рата, за време рата?

СВЕДОК ОШТ.ИВИЦА ГРБАЦ: Значи, одмах током рата, значи, у ствари сазнао сам 1991. године да се то дешава, да су одведени, да су они убијени,

али то је оно исто као и сви остали да је било прича, значи то је било кроз сва села прича убијен овај, убијен онај, значи у доста случајева се показало да нису људи били убијени, али потврда је била, значи већ 1993. чини ми се, значи кад су људи долазили од тамо, кад су могли потврдити.

АДВ. МИЛАН ЛУКИЋ: Само једно питање. Да ли је један од синова Маниних био радно ангажован у Пули у то време 1991.?

СВЕДОК ОШТ.ИВИЦА ГРБАЦ: Јесте. Прије, значи прије рата је био.

АДВ. МИЛАН ЛУКИЋ: Шта је радио тамо?

СВЕДОК ОШТ.ИВИЦА ГРБАЦ: Не знам.

ПРЕДСЕДНИК ВЕЋА: Добро, хвала. Да ли има још питања? Нема? Оптужени да ли ви имате неко питање? Изволите.

ЗАМЕНИК ТУЖИОЦА: Да ли сте можда ви као породица покренули поступак за, то је тај ванпарнични поступак проглашењем несталог лица за умрло у суду тамо у Госпићу, везано за Лују?

СВЕДОК ОШТ.ИВИЦА ГРБАЦ: Да.

ЗАМЕНИК ТУЖИОЦА: И у којој фази је тај поступак?

СВЕДОК ОШТ.ИВИЦА ГРБАЦ: Не знам, нисам био већ дуже.

ЗАМЕНИК ТУЖИОЦА: А кад сте покренули?

СВЕДОК ОШТ.ИВИЦА ГРБАЦ: Мислим једно прије пола године.

ЗАМЕНИК ТУЖИОЦА: Да ли можда знате под којим се бројем то води?

СВЕДОК ОШТ.ИВИЦА ГРБАЦ: Под којим се бројем води?

ЗАМЕНИК ТУЖИОЦА: Да.

СВЕДОК ОШТ.ИВИЦА ГРБАЦ: Не знам.

ЗАМЕНИК ТУЖИОЦА: А то је пред општинским судом, основним судом, како се зове?

СВЕДОК ОШТ.ИВИЦА ГРБАЦ: Госпић.

ЗАМЕНИК ТУЖИОЦА: Основни суд Госпић, је ли како?

СВЕДОК ОШТ.ИВИЦА ГРБАЦ: Да.

ЗАМЕНИК ТУЖИОЦА: Добро.

ПРЕДСЕДНИК ВЕЋА: Добро. Хоћете да нам определите Ваше трошкове? Ви долазите из Госпића?

СВЕДОК ОШТ.ИВИЦА ГРБАЦ: Долазим из Госпића, значи ту сам припремио све рачуне у једном правцу које сам скупио, значи износе негде, значи нисам се бацао у прорачун, значи у валуту, али ево како смо рекли око 24.000,00 динара то дође у једном правцу.

ПРЕДСЕДНИК ВЕЋА: То је јако много, добила сам ту информацију, то би било негде око 30.000 динара.

СВЕДОК ОШТ.ИВИЦА ГРБАЦ: Не, 24.000,00 динара.

ПРЕДСЕДНИК ВЕЋА: Да ли можете да нам дате спецификацију?

СВЕДОК ОШТ.ИВИЦА ГРБАЦ: Може.

ПРЕДСЕДНИК ВЕЋА: Значи, оно што може суд да Вам одобри то су путни трошкови превоза. Ја не знам како сте дошли до те суме, па бих Вас молила да нам кажете шта је то, шта то улази у те Ваше трошкове?

СВЕДОК ОШТ.ИВИЦА ГРБАЦ: Аутопут и гориво.

ПРЕДСЕДНИК ВЕЋА: Аутопут?

СВЕДОК ОШТ.ИВИЦА ГРБАЦ: И гориво и ништа више.

ПРЕДСЕДНИК ВЕЋА: Ја мислим да је то много, знате. Ја не могу тачно да кажем колико би ти трошкови били, али оно што ми мижемо да Вам одобрим, то је, ја чак немам овде податак колика је та карта од Госпића до Београда, да ли знате Ви?

СВЕДОК ОШТ.ИВИЦА ГРБАЦ: Не, нисам путовао, особним возилом, нисам друкчије путовао.

ПРЕДСЕДНИК ВЕЋА: А колико је удаљен Госпић од Београда? 600 километара? Да ли можете Ви да нам помогнете колико би то било? Којим колима сте дошли?

СВЕДОК ОШТ.ИВИЦА ГРБАЦ: «Форд Фокус».

ПРЕДСЕДНИК ВЕЋА: А колика је путарина?

СВЕДОК ОШТ.ИВИЦА ГРБАЦ: Значи, имам 340 динара ауто-пут први, па други 105 куна, и 76 куна, значи ауто-пут Госпић-Загреб, Загреб-Славонски Брод, Славонски Брод-Београд, три дионице ауто-пута.

ПРЕДСЕДНИК ВЕЋА: Дванаест хиљада, да ли то може да подмири колико-толико Ваше трошкове?

СВЕДОК ОШТ.ИВИЦА ГРБАЦ: Ја сам значи дошао нисам очекивао трошак, значи сваки трошак што дође прихваћам, тако да.

Сведок тражи трошкове на име доласка у суд. Наводи да је дошао из Госпића својим путничким возилом и предаје суду спецификацију насталих трошкова.

Суд доноси

РЕШЕЊЕ

ИСПЛАТИТИ сведоку-оштећеном износ од 20.000,00 (двадесетхиљада) динара.

ПРЕДСЕДНИК ВЕЋА: Хоћете ли предати тај?

СВЕДОК ОШТ.ИВИЦА ГРБАЦ: Ако записник овај што је рађен тада значи судски вештак што је рађен, тај записник из чега је видљиво детаљно што је рађено, што је било.

ПРЕДСЕДНИК ВЕЋА: Да, то је то што ми имамо, имамо то, хвала Вам. Добро, можете ићи. Хоћете позвати др Милојко Влашки. Изволите.

СУДСКИ ВЕШТАК др МИЛОЈКО ВЛАШКИ

Са подацима као на списку судских вештака, опоменут, упозорен и на заклетву коју је положио, изјави:

ПРЕДСЕДНИК ВЕЋА: Докторе, Ви сте позвани у својству судског вештака, Ви сте дали налаз и мишљење, па бих Вас молила да нам кажете укратко да ли остајете код овог налаза и мишљења од 24.02.2010. године и дајте нам за сваког од овде оптужених шта сте нашли приликом Вашег вештачења?

СУДСКИ ВЕШТАК др МИЛОЈКО ВЛАШКИ: Па, ја неких нових информација, које би биле од значаја за налаз, па тиме и мишљење, ни током овог главног претреса немам, тако да остајем при раније датом мишљењу који је приложен суду. Па, ја сам на основу наредбе Вишег суда у Сомбору приступио судско-психијатријском вештачењу и држао сам се задатака који су ми у наредби били дати. Мој налаз и мишљење се заснивају на увиду у приложени део судског списка, увид у налаз и мишљење специјалисте медицинске психологије госпође Верице Дедић, као и мом личном прегледу испитаника, односно окривљених, обављеног 20. фебруара ове године у амбуланти Казнено-поправног завода у Сомбору.

Као што правила судско-психијатријског вештачења налажу, напомињем да се судско-психијатријским вештачењем бавим 20 и више година, да сам суспецијалиста судске психијатрије и магистар медицинских наука са темом судске психијатрије. Тако сам у овом деликатном случају и обавио прво разговор са прво-окривљеним Будисављевић Чедом. Он је, иако ми је то већ раније рекао психолог, који је свој посао вештачења пре мене обавио, упозорио да Чеда није расположен да разговара са мном. Ја сам му се представио, објаснио који је мој задатак на основу наредбе, о чему је он већ и био упознат, он је рекао да не жели са мном да разговара. Сматрао сам да то свакако није у његовом интересу, али то је била његова одлука, тако да сам у тој форми и обавестио суд.

Потом сам обавио психијатријски циљани интервју у сврху судско-психијатријског вештачења са Малиновић Мирком, рођеним 1962. године.

ПРЕДСЕДНИК ВЕЋА: 1962. или 1952.?

СУДСКИ ВЕШТАК др МИЛОЈКО ВЛАШКИ: Ја овде имам податак Малиновић Мирко, код мене пише 1962. извињавам се.

ПРЕДСЕДНИК ВЕЋА: Добро, онда је грешка у налазу.

СУДСКИ ВЕШТАК др МИЛОЈКО ВЛАШКИ: Могуће.

ПРЕДСЕДНИК ВЕЋА: Значи, није 1952. него 1962. то је грешка.

СУДСКИ ВЕШТАК др МИЛОЈКО ВЛАШКИ: Опростите, ја сам погрешно, 1962. или?

ПРЕДСЕДНИК ВЕЋА: Написали сте 1952.

СУДСКИ ВЕШТАК др МИЛОЈКО ВЛАШКИ: Не, не овде код мене пише.

ПРЕДСЕДНИК ВЕЋА: За Малиновић Мирка?

СУДСКИ ВЕШТАК др МИЛОЈКО ВЛАШКИ: Малиновић Мирко.

ПРЕДСЕДНИК ВЕЋА: Анализа случаја и мишљење испитаник окр. Малиновић Мирко, рођен 1952.

СУДСКИ ВЕШТАК др МИЛОЈКО ВЛАШКИ: Можда у том делу, извињавам се, на страни број 4 мог писменог налаза пише 1962.

ПРЕДСЕДНИК ВЕЋА: У закључку стоји 1962. значи ту је грешка.

СУДСКИ ВЕШТАК др МИЛОЈКО ВЛАШКИ: Добро, ето извињавам се. На основу обављеног судско-психијатријског интервјуа са њим, који се налази на страници 4 мог писменог налаза, нашао сам да је Малиновић Мирко особа, која у време прегледа не болује од душевне болести, привремене душевне поремећености, заосталог душевног развоја, а нити неке друге теже душевне поремећености у смислу члана 23 Казненог закона. У односу на његово душевно стање у време дела које му се ставља на терет, постоје подаци да је он након догађаја који је предмет судског спора, доживео тешко повређивање експлозијом мина и у разговору са мном изјавио да се он не сећа догађаја који је предмет судског спора. Колико сам упознат, експлозија у којој је настрадао била је 11.11.1991. године, а догађај који је предмет судског спора крајем десетог месеца исте године. Ја нисам имао неку другу медицинску документацију, која тада није била приложена, исказао је да је због повређивања као хитан случај из книнске болнице пребачен у Војно медицинску академију у Београду и лечен месецима касније у некој од ортопедских клиника. Он даје податке о несећању, дакле амнезији, непоуздано дугој ранијој, дакле пре самог повређивања, кад кажем непоуздано дугој у смислу трајања од неколико недеља. Исто тако даје податке о несећању непосредно након повређивања, као и касније, дакле антероградној амнезији, која би могла да траје неколико недеља.

Но, дефинитивно да његово стање несећања након оваквог повређивања, није медицински искључено и необјашњиво, али ништа друго не указује да је он у време дела које му се ставља на терет, имао било какав значајнији поремећај нити структуре личности, нити функција личности, тако да нема медицинских, односно психијатријских информација, које би указивале на озбиљнију сумњу у његове способности у време дела које му се ставља на терет, да управља својим поступцима као и да их схвати. То је у односу на Малиновић Мирка.

Обавио сам потом разговор са Богуновић Миланом, рођеним 1952. године, такође циљани у сврху судско психијатријског вештачења. Он је

иначе био пацијент дневне болнице наше службе, у неколико наврата се јављао и мени, тако да сам поред тих података и картона лекара Казнено поправног завода, имао сазнање да је Милан особа која поседује једну одређену индивидуалну психолошку вулнерабилност, да је лечен од поремећаја расположења, односно депресије и да је његов поремећај схваћен претежним делом као реакција на стресне догађаје те је у дијагнози имао и већ познати пострауматски стресни поремећај, по међународној класификацији Ф-43.1. Он је током боравка у истражном затвору Казнено поправног завода у Сомбору узимао одговарајуће лекове који су служили за побољшање расположења, смањење напетости и решавање проблема спавања. Но, поред тога Богуновић Милан имао је једну ранију животну причу која указује на породично оптерећење у смислу да му је отац био тежи душевни болесник као и стриц и тетка, да је током развоја имао одређених проблема и поремећаја психолошке природе али које је савладао без очито неопходне потребне психијатријско психолошке подршке, све до отприлике три године пре него што се десило да будем у функцији вештака.

Због тога сам мишљења да је и он особа која у време прегледа извесно не болује од душевне болести, привремене душевне поремећености, заосталог душевног развоја, а нити неке друге теже душевне поремећености у смислу члана 23 Казненог закона, али његова способност да схвати значај дела «*tempore krimonis*» по мом мишљењу била је очувана, а способност да управља својим поступцима је била једноставно смањена имајући у виду описано индивидуално, емоционално, вољну да кажем вулнерабилност и слабост.

ПРЕДСЕДНИК ВЕЋА: Ја бих вас замолила само да нам мало ближе објасните шта до значи индивидуална вулнерабилност, као и хередитарна склоност услед декланширајућег и потенцирајућег континуираног утицаја егзогених стресних ситуација. Да то нама приближите, шта је то у ствари? Шта то значи?

СУДСКИ ВЕШТАК др МИЛОЈКО ВЛАШКИ: Ако можете, ако треба.

ПРЕДСЕДНИК ВЕЋА: То је на страни 9, други пасус, везано за Богуновић Милана.

СУДСКИ ВЕШТАК др МИЛОЈКО ВЛАШКИ: Да, да.

ПРЕДСЕДНИК ВЕЋА: Шта то значи, јер није ми јасно како сте дошли до тога да је његова урачунљивост била смањена, али не битно. Ето то нам мало појасните, није баш јасно јер овде сад каже очувано све, нема никаквих болести па нам мало опишите.

СУДСКИ ВЕШТАК др МИЛОЈКО ВЛАШКИ: Дефинитивно у свом налазу и мишљењу користио сам и налаз и мишљење психолога чији је задатак био да опише карактеристике личност са психолошког аспекта, а будући да су подаци које прикупљам о особи покушавајући да је боље сазнамо у смислу

структуре и динамике личности и сам сам сазнао о Милановом животном току, ту сам већ и напоменуо у своме писменом налазу неке од догађаја који су несумњиво утицали на његов развој. Само тренутак. Е овако, на страни петој мога писменог налаза између осталог из његове историје сам издвојио да је он прве три године, прве две, три године. Не, не, само тренутак. Да, да је он прво одрастао без родитеља код деде и бабе по оцу, све до своје треће године, да су отац и мајка живели у поремећеним породичним односима, отац је био душевни болесник који је по мом сазнању и умро у Клиничко психијатријској болници «Врапче», с којим он практично током одрастања није ни имао контакте, да је одрастао у изузетно лошој материјалној оскудици. Дакле један развој у детињству се одразио на њега и касније, у том смислу да је он такве структуре личности која је преосетљива, па дакле ни у ситуацијама у којима се нашао да је у односу на просек склонији појачаном опрезу и сумњичавости, да је неповерљив и несигуран пре свега. Понекад, истина ово је већ закључак касније склон параноидним интерпретацијама, тј. на понашање околине сваки.

ПРЕДСЕДНИК ВЕЋА: Чекајте, докторе само ово објасните.

СУДСКИ ВЕШТАК др МИЛОЈКО ВЛАШКИ: Да.

ПРЕДСЕДНИК ВЕЋА: Кажете била је смањена, значи његова способност да схвати значај дела била је очувана, способност да управља поступцима била је једноставно смањена, имајући у виду описану индивидуалну емоционалну вултивну вулнерабилност. Шта је то?

СУДСКИ ВЕШТАК др МИЛОЈКО ВЛАШКИ: Значи емоције, он је склон депресивном реаговању, и емоционално је лабилнији од просека услед таквих емоција и таквог развоја и његова вољна димензија, дакле волитивна није тако јака као што је код других особа, он је подложнији да неке своје одлуке доноси под утицајем других. Дакле, његова воља, он је способан да схвати значај где је, шта је, шта је забрањено, шта су узрочно последичне односе, који су узрочно последични односи, да разликује битно од небитног.

ПРЕДСЕДНИК ВЕЋА: Али шта је то што је утицало да је смањена али не до битно, шта је то вас руководило?

СУДСКИ ВЕШТАК др МИЛОЈКО ВЛАШКИ: Зато што је он, кажем.

ПРЕДСЕДНИК ВЕЋА: Јер он је касније лечен, он је задње две, три године од датог налаза лечен у психијатријског болници, значи он није лечен раније. Па Вас зато питам да нам мало то појасните.

СУДСКИ ВЕШТАК др МИЛОЈКО ВЛАШКИ: Мислим да он.

ПРЕДСЕДНИК ВЕЋА: Јер овде стоји није имао тежих болести, поремећаја који нису захтевали болничко лечење, а сад, код њега шта се јављало, поремећај сна, плашљивост. Је ли то може да утиче на овакво ваше мишљење, што је био плашљив и поремећај сна што је имао?

СУДСКИ ВЕШТАК др МИЛОЈКО ВЛАШКИ: Па дефинитивно он је био по својој структури личности мислим да би психолошки налаз који ја на жалост овде немам, вам боље одговорио на то питање, дакле његова интелектуалне способности су сасвим задовољавајуће и просечне, али његова емоционални део личности није такав, он је одувек негде склонији депресивном реаговању, емоционално је лабилнији, а у склопу тога и уопште развоја личности и вољна компонента је таква у смислу слабије воље.

ПРЕДСЕДНИК ВЕЋА: И то је у време извршења кривичног дела утицало да буде смањена?

СУДСКИ ВЕШТАК др МИЛОЈКО ВЛАШКИ: Такав је он био и пре извршења кривичног дела, и у време извршења кривичног дела и касније, само што је касније стицајем неких других животних околности дошло до потребе да он затражи психијатријско психолошку асистенцију.

ПРЕДСЕДНИК ВЕЋА: Али то је након извршења дела, након извршења дела се он лечи од депресије, значи и пострауматског стресног поремећаја. Али ја вас питам у време извршења дела, то мени није јасно, шта је то утицало да његова способност буде смањена, али не до битног?

СУДСКИ ВЕШТАК др МИЛОЈКО ВЛАШКИ: Зато што је он емоционално.

ПРЕДСЕДНИК ВЕЋА: Јел у то време није лечен.

СУДСКИ ВЕШТАК др МИЛОЈКО ВЛАШКИ: Мислим, не мора бити неко лечен да би имао неке своје способности или неспособности.

ПРЕДСЕДНИК ВЕЋА: То нам објасните. Него на који начин сте дошли до тог сазнања?

СУДСКИ ВЕШТАК др МИЛОЈКО ВЛАШКИ: На основу свог кажем разговора у односу на ток његовог живота, као и налаза психолога који је написао свој део задатка у вези карактеристике његове личности. Мислим да.

ПРЕДСЕДНИК ВЕЋА: Каже, до сада није имао психичких сметњи, никада није осећао потребу за психолошком или психијатријском помоћи, није имао испаде у понашању. Само мало.

СУДСКИ ВЕШТАК др МИЛОЈКО ВЛАШКИ: Ја вас разумем у том смислу да.

ПРЕДСЕДНИК ВЕЋА: У време дела за које се терети био је способан да схвати шта се око њега дешава, суштину догађаја, могуће последице, његове карактерне особине га не чине способним да другима намеће своју вољу, што не искључује способност да своје понашање контролише и да преузме одговорност за своје поступке, понашање у време дела за које се терети у великој мери било под утицајем општих ратних околности.

СУДСКИ ВЕШТАК др МИЛОЈКО ВЛАШКИ: Дакле, ја сам само ту да се што је могуће боље разуме с вама. Дакле, његова личност је таква била и раније, дакле од раног детињства само што је он уз мање или веће проблеме функционисао, завршио школу, након тога неку вишу школу, потом се

женио, што је све већ познато, околности животне су свакако и допринеле да кад кажем индивидбална вулнерабилност, онда не знам како би вам то рекао, има и хередитарну, премда не би то морало да буде.

ПРЕДСЕДНИК ВЕЋА: А шта то значи, ми то не разумемо?

СУДСКИ ВЕШТАК др МИЛОЈКО ВЛАШКИ: Опростите, он је имао болесног оца од тешке душевне болести, имао је болесну тетку и још болесног стрица, дакле у породицама у којима постоје више.

ПРЕДСЕДНИК ВЕЋА: Па је ли то све утицало да у време извршења дела његова способност буде смањена? Мислим, је ли разумете, нама објасните онако да ми разумемо.

СУДСКИ ВЕШТАК др МИЛОЈКО ВЛАШКИ: Он се формирао као личност која није довољно јака.

ПРЕДСЕДНИК ВЕЋА: То сте ви на основу обављеног разговора, јер он није лечен, како сте ви то дошли до тога?

СУДСКИ ВЕШТАК др МИЛОЈКО ВЛАШКИ: Па на основу обављеног разговора и налаза психолога који је дефинитивно ту потврдио ово о чему ја сад вама причам. То што он није био лечен то не значи да је по својој структури и динамици личности био другачији, а опет напомињем, будући да знам околности његовог лечења издешавале су се неке друге животне ствари које су га довеле у ситуацију да затражи помоћ психијатра.

ПРЕДСЕДНИК ВЕЋА: Добро.

СУДСКИ ВЕШТАК др МИЛОЈКО ВЛАШКИ: Дакле, он не болује ни од какве болести у смислу члана 23, али његова психолошка димензија на нивоу расположења то значи емотивнога и вољног је негде слабија него просечна. Због тога мислим да је воља била мањкава али у једноставном.

ПРЕДСЕДНИК ВЕЋА: Добро, наставите даље.

СУДСКИ ВЕШТАК др МИЛОЈКО ВЛАШКИ: Потом сам на основу наредбе суда приступио прегледу у сврху судско психијатријског вештачања Груичић Богдана, рођеног 1951. године. Груичић Богдан је истина према подацима до којих сам дошао негде 1982-1983. године имао шлог праћен слабошћу и слабошћу десне стране, међутим при прегледу ја нисам нашао неких значајнијих неуролошких знакова који би указивали на препознатљиве последице на нивоу моторике, а исто тако нисам нашао никаквих значајнијих препознатљивих поремећаја који би указивали да је дошло до промене личности и могућности функционисања у смислу функционисања сазнајних, вољних и емотивних функција личности. Он и сам каже да неких значајнијих тегоба није имао, да неке лекове у смислу озбиљнијих психотропних лекова не узима, тако да у односу на све податке који се односе на њега налаза на 7 и 8 страни мог писменог налаза и мишљења у односу и на телесни, неуролошки и психијатријски налаз у време прегледа, мислим да је он особа која у време прегледа не болује од душевне болести, привремене душевне поремећености,

заосталог душевног развоја нити неке друге теже душевне поремећености, а да нема нити било каквих озбиљнијих медицинских информација и елемената који би указивали на сумњу да у време дела које му се ставља на терет је боловао од неког сличног болести и поремећаја, тако да сматрам да је његова способност «tempore krimonis» да управља својим поступцима као и да схвати значај дела била очувана.

ПРЕДСЕДНИК ВЕЋА: Добро. Хвала. Да ли има питања? Изволите.

ЗАМЕНИК ТУЖИОЦА: Слушао сам ово објашњење везано за Богуновић Милана у делу, схватио сам шта сам схватио, али ипак каже да је способност његова да схвати значај дела била очувана, а способност да управља својим поступцима била је једноставно смањена. У чему се састоји то једноставно смањење?

СУДСКИ ВЕШТАК др МИЛОЈКО ВЛАШКИ: Па у смислу вољних.

ЗАМЕНИК ТУЖИОЦА: Вољних?

СУДСКИ ВЕШТАК др МИЛОЈКО ВЛАШКИ: Само у односу на његову вољу која није била довољно јака.

ЗАМЕНИК ТУЖИОЦА: И зато Ви опредељујете ово што сте рекли данас?

СУДСКИ ВЕШТАК др МИЛОЈКО ВЛАШКИ: Да, у том смислу и мислим дакле да помогнем. Ја сам учен да се судско-психијатријско вештачење је двостепено, да је прво установити да ли је неко болестан или није и да ли је у време дела које му се ставља на терет могао бити у неком стању које би компромитовало његове способности да схвати значај дела или способности да управља својим поступцима. Дакле по мом мишљењу нема никакве дилеме да су способности да схвати значај дела биле очуване, дакле когнитивне или сазнајне способности, а да је способност воље била у извесној мери мањкава, али то је то и ништа више.

ПРЕДСЕДНИК ВЕЋА: Добро. Добро. Да ли има још питања? Изволите.

АДВ.ГОРАН ЂОРЂЕВИЋ: Судија, ја имам намеру да поставим питање у делу који се не односи на урачунљивост пошто сматрам да урачунљивост је вештачењем и данашњим исказом на неспоран начин утврђена, већ везано за поднесак одбране односно шта смо ја и колега Давидов предложили поднеском од 08. новембра ове године, а то се пре свега односи на утврђивање способности окривљеног Богуновића да репродукује догађај из прошлости, значи не доводимо у питање урачунљивост у време извршења дела, али хоћу да направим разлику и мислим да и то је био и предлог одбране да имајући у виду здравствено стање окривљеног Богуновића сматрам да је неопходно утврдити од стране вештака и да се вештак изјасни да ли ће то овај присутни вештак или.

ПРЕДСЕДНИК ВЕЋА: Да се изјасни на околности да ли је могао да.

АДВ.ГОРАН ЂОРЂЕВИЋ: Да, на околности да ли је окривљени Богуновић значи у стању.

ПРЕДСЕДНИК ВЕЋА: Запамтио, шта? И да репродукује запамћено?

АДВ.ГОРАН ЂОРЂЕВИЋ: Да ли је у стању да данас, значи данас на суђењу репродукује догађај и то догађај у целини о коме овде расправљамо, а у исто време и догађај о појединостима, односно детаљима имајући у виду управо одређене закључке као што су «склон параноидним интерпретацијама, поремећајима мишљења, обележен параноидним феноменима», посебно указујем да је он у тренутку 2008. године утврђено је да он једноставно није ни био способан да се појави на суду нити да даје релевантне исказе пред судом. Затим да постоји поремећај мишљења обележен параноидним феноменима, са тог аспекта значи да се вештаци изјасне да ли је окривљени Богуновић у стању да репродукује догађај из прошлости. Кад кажем репродукција, само дозволите, мислим да репродукује место, људе на месту, ватрено оружје и тако са аспекта значи тих психичких функција пажња, опажање, памћење, на те околности само ако може да се изјасни.

СУДСКИ ВЕШТАК др МИЛОЈКО ВЛАШКИ: Ја мислим да сам већ у једном делу одговорио у односу на то, дакле никакве дилеме нема, моменат само. Дакле на страни 9, четврти пасус мог писменог налаза уствари даје одговор на то.

ПРЕДСЕДНИК ВЕЋА: Тако је. «Био је прибран, очуване свести, способан за опажање».

СУДСКИ ВЕШТАК др МИЛОЈКО ВЛАШКИ: Способан за опажање, пажњу, памћење, мишљење, расуђивање и тако да је то уствари одговор. Дакле он је способан да репродукује.

ПРЕДСЕДНИК ВЕЋА: Добро. Да ли има још питања? Оптужени да ли Ви имате неко питање? Питања нема. Добро. Ја Вам се захваљујем. Ви долазите из?

СУДСКИ ВЕШТАК др МИЛОЈКО ВЛАШКИ: Из Сомбора.

ПРЕДСЕДНИК ВЕЋА: Из Сомбора, хоћете нам Ваше путне трошкове одредити?

СУДСКИ ВЕШТАК др МИЛОЈКО ВЛАШКИ: Па то је 3.500,00 динара.

ПРЕДСЕДНИК ВЕЋА: Колико?

СУДСКИ ВЕШТАК др МИЛОЈКО ВЛАШКИ: 3.500,00 динара.

ПРЕДСЕДНИК ВЕЋА: Ми имамо за повратну карту Сомбор-Београд 1.870,00 динара. Јесте ли Ви колима дошли?

СУДСКИ ВЕШТАК др МИЛОЈКО ВЛАШКИ: Не, ја сам дошао аутобусом али сам морао јутрос госпођо судија и таксијем до аутобуске једне и да дођем овде тако да.

ПРЕДСЕДНИК ВЕЋА: Добро. 3.000,00.

СУДСКИ ВЕШТАК др МИЛОЈКО ВЛАШКИ: Па покриће негде.

Судски вештак на име трошкова доласка тражи 3.000, динара.

ПРЕДСЕДНИК ВЕЋА: А за Ваш приступ? Ово су само путни трошкови.
СУДСКИ ВЕШТАК др МИЛОЈКО ВЛАШКИ: 8.000,00.

Као и накнаду за данашњи приступ 8.000,00 динара.

Суд доноси

Р Е Ш Е Њ Е

Исплатити судском вештаку тражене трошкове.

ПРЕДСЕДНИК ВЕЋА: Захваљујем.

СУДСКИ ВЕШТАК ДР МИЛОЈКО ВЛАШКИ: Јесам слободан?

ПРЕДСЕДНИК ВЕЋА: Можете ићи.

СУДСКИ ВЕШТАК ДР МИЛОЈКО ВЛАШКИ: Хвала.

ПРЕДСЕДНИК ВЕЋА: Хоћете позвати Верицу Дедић.

СУДСКИ ВЕШТАК ВЕРИЦА ДЕДИЋ: Дobar дан.

ПРЕДСЕДНИК ВЕЋА: Дobar дан, госпођо Дедић, изволите. Реците ми, да ли сте Ви на списку сталних судских вештака?

СУДСКИ ВЕШТАК ВЕРИЦА ДЕДИЋ: Јесам, да.

ПРЕДСЕДНИК ВЕЋА: Добро.

Судски вештак ВЕРИЦА ДЕДИЋ, специјалиста медицинске психологије, упозорена, опоменута у смислу члана 117 ЗКП-а, изјави:

ПРЕДСЕДНИК ВЕЋА: Госпођо Дедић, Ви знате зашто сте позвани.

СУДСКИ ВЕШТАК ВЕРИЦА ДЕДИЋ: Да.

ПРЕДСЕДНИК ВЕЋА: Ви сте овде вештачили по налогу суда у Сомбору, па нам кажите, да ли остајете у свему код овог налаза и мишљења од 19.02.2010. године и дајте нам мало укратко изложите, како, на који начин сте дошли до ових података?

СУДСКИ ВЕШТАК ВЕРИЦА ДЕДИЋ: Ја у целини остајем при овим налазима које сам доставила суду. Никаких нових сазнања нисам имала након овог вештачења о окривљенима, тако да немам шта томе да додам. Ја сам вештачење обавила у просторијама затвора у Сомбору у време истражног поступка. Свој налаз сам дала на основу увида у судске списе, интервјуа и резултата психолошког тестирања у оним у оним случајевима у којима је тестирање обављено. Имам трему.

ПРЕДСЕДНИК ВЕЋА: Полако.

СУДСКИ ВЕШТАК ВЕРИЦА ДЕДИЋ: У случају Будисављевић Чеде, нисам урадила психолошко тестирање, из разлога што он није хтео да уради то психолошко тестирање. Ја сам написала и образложење зашто он то није хтео, он просто је сматрао да нема никаквог разлога да то психолошко тестирање уради, да је он свестан тога што је учинио, да признаје то дело које је учинио на начин како је то и представљено у судским списима и да томе не треба никакво додатно објашњење.

ПРЕДСЕДНИК ВЕЋА: Добро, у односу на остале окривљене?

СУДСКИ ВЕШТАК ВЕРИЦА ДЕДИЋ: У односу на остале, остали су урадили, значи, онај део који је био могућ и у складу са њиховим интелектуалним капацитетима и образовањем и способностима и све на основу свих тих резултата, ја сам написала своје налазе које имате пред собом.

ПРЕДСЕДНИК ВЕЋА: Добро хвала, да ли има питања? Нема питања. Изволите.

Адв. МИЛАН ЛУКИЋ: У свом налазу у једном делу сте рекли да оптужени Будисављевић Чедо има способност каузалног мишљења.

СУДСКИ ВЕШТАК ВЕРИЦА ДЕДИЋ: Да.

Адв. МИЛАН ЛУКИЋ: Да ли можете сада дати Ваше мишљење, значи ако таква особа која има способност каузалног мишљења прими једну наредбу од претпостављеног, да ли можете објаснити тај процес шта се дешава да он извршава то и значи ставља се у контекст једне, та наредба узрок, радња последица. Можете ли мало детаљније да објасните?

СУДСКИ ВЕШТАК ВЕРИЦА ДЕДИЋ: Мислим да је Будисављевић Чедо способан да предвиди могуће последице онога што је требао да уради уколико је добио наредбу коју он спомиње да је добио од свог претпостављеног, да учини то дело. Он је изразито високо интелигентан и на мене је оставио заиста у том делу јако добар утисак. Значи, он је човек који има и широко образовање и високе интелектуалне способности, који сагледава ту ситуацију и мислим и у то време да је био способан да сагледа ситуацију у целини, али оно што је можда утицало на његово понашање у то време, то су биле те специфичне ратне околности у којима су владала нека друга правила понашања и у којима су можда неки облици понашања били да кажем, у неком смислу нормални, који у неким редовним условима можда и нису.

Адв. МИЛАН ЛУКИЋ: Да ли то значи да је ту наредбу схватио реално, да кажемо, шта значи извршење наредбе, а шта би значило неизвршење?

СУДСКИ ВЕШТАК ВЕРИЦА ДЕДИЋ: Ја мислим да је он био способан то да схвати.

Адв. МИЛАН ЛУКИЋ: Хвала.

ПРЕДСЕДНИК ВЕЋА: Ја бих само питала, ако кажете да тестирање није реализовано због његовог изричитог одбијања, како сте Ви дошли уопште до оваквог једног извештаја?

СУДСКИ ВЕШТАК ВЕРИЦА ДЕДИЋ: На основу једног заиста опширног интервјуа, он је са мном провео око три сата у разговору и на основу интервјуа уствари.

ПРЕДСЕДНИК ВЕЋА: Значи, искључиво на основу интервјуа и увида у спис?

СУДСКИ ВЕШТАК ВЕРИЦА ДЕДИЋ: Да.

ПРЕДСЕДНИК ВЕЋА: Значи, то није било толико неопходно да се изврши и то додатно тестирање?

СУДСКИ ВЕШТАК ВЕРИЦА ДЕДИЋ: Па за мене као психолога било би боље да се уради психолошко испитивање зато што ја добијам једну пунију слику о човеку, али мислим он је човек који је показао високу дозу самопоштовања и који ни на који начин није хтео да се презентује на неки други начин или на неки тестовно могућ начин, него, он признаје то што је учинио, значи не бежи од своје одговорности, очекивао је овакав исход читаве ситуације и просто, сматрао је да њему то тестирање није потребно.

ПРЕДСЕДНИК ВЕЋА: Хвала, изволите.

Адв. ЂОРЂЕ ДОЗЕТ: Да ли сте Ви на било који начин могли без тестирања утврдити ко је од окривљених, односно да ли је било ко од окривљених склон конфабулацији?

СУДСКИ ВЕШТАК ВЕРИЦА ДЕДИЋ: У случају других, ја сам урадила психолошко тестирање.

Адв. ЂОРЂЕ ДОЗЕТ: Да ли можете без тестирања да одредите, да кажете да ли је неко склон томе или не?

СУДСКИ ВЕШТАК ВЕРИЦА ДЕДИЋ: Са сигурношћу не.

Адв. ЂОРЂЕ ДОЗЕТ: Да ли са психолошким тестирањем можете то са сигурношћу да утврдите?

СУДСКИ ВЕШТАК ВЕРИЦА ДЕДИЋ: Са врло великом вероватноћом.

Адв. ЂОРЂЕ ДОЗЕТ: С обзиром да се ради, дакле желим да ово кажем пред вештаком, с обзиром да се овде ради о специфичној ситуацији где одговара више окривљених, при чему је окривљени у ситуацији да у неком делу свог исказа буде и сведок, а везано за праксу и овог суда, ја захтевам да се окривљени Чедо Будисављевић психолошки тестира, да не помињем предмет «Овчара» где је по налогу Врховног суда наложено да се сведок одређеног капацитета и једне одређене врсте такође вештачи, дакле у том смеру да се изврши једно вештачење Чедо Будисављевића.

ПРЕДСЕДНИК ВЕЋА: Добро, хвала, да ли имате још питања? Нема више питања, да ли је тако? Добро, ја Вам се захваљујем. Само, молим Вас, определите Ваше трошкове, Ви долазите из Сомбора.

СУДСКИ ВЕШТАК ВЕРИЦА ДЕДИЋ: Ја сам дошла колима.

ПРЕДСЕДНИК ВЕЋА: Колима сте дошли?

СУДСКИ ВЕШТАК ВЕРИЦА ДЕДИЋ: Да.

ПРЕДСЕДНИК ВЕЋА: Колики су Ваши трошкови?

СУДСКИ ВЕШТАК ВЕРИЦА ДЕДИЋ: За приступ суду 8.000,00 а за превоз и за боравак овде, не знам како да одредим, не знам шта је уобичајено. Ја сам питала шефа рачуноводства Вишег суда у Сомбору како наплаћују судски вештаци који долазе из Београда у Сомбор и та цена за путне трошкове је 11.000,00 за њих, ако долазе колима.

ПРЕДСЕДНИК ВЕЋА: Дакле, укупно 19.000,00?

СУДСКИ ВЕШТАК ВЕРИЦА ДЕДИЋ: Да.

Судски вештак тражи на име приступа у суд да јој се исплате трошкови у износу од 8.000,00 динара, а за превоз од Сомбора до Београда и назад износ од 11.000,00 динара.

Суд доноси

РЕШЕЊЕ

Исплатити судском вештаку укупно 19.000,00 динара.

ПРЕДСЕДНИК ВЕЋА: Хвала Вам, можете ићи.

Ми бисмо за данас онда завршили. Сутра је по плану да дође судски вештак Ђорђе Алемпијевић. Могуће је да Давор Стриновић професор неће сутра доћи, јер у телефонском разговору са њим, није добио позив, тако да није баш стриктно сигурно да ли ће се он сутра појавити или у неком наредном термину. Иначе, Давора Стриновића сам ја позвала и ово судско веће из разлога чисто да нам прокоментарише, пошто у потврди о смрти стоји један датум, па на основу којих података је дошао до 16. октобра 1991. године, тако да ето, само на те околности нам се професор изјасни, тако да ми прекидамо данас претрес и настављамо сутра.

Суд доноси

Р Е Ш Е Њ Е

Главни претрес СЕ ПРЕКИДА у 10,50 часова, а НАСТАВЉА СЕ:

02. децембра 2010. године, са почетком у 9,30 часова.

Довршено.

ЗАПИСНИЧАР

ПРЕДСЕДНИК ВЕЋА - СУДИЈА